

Драгиша Вилотић
Мирослав Планчак

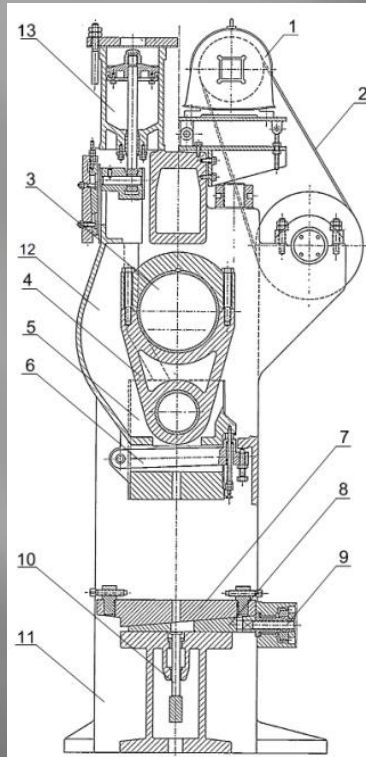

Машине за обраду деформисањем
КРИВАЈНЕ ПРЕСЕ
(CRANK PRESSES)

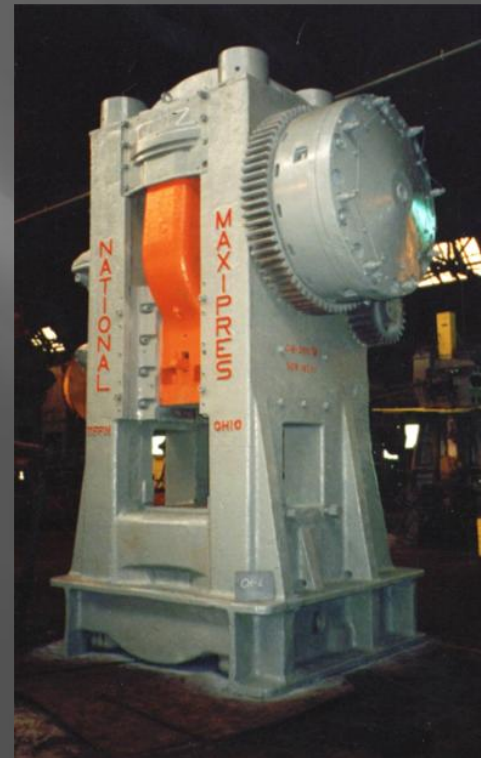
6 KRIVAJNE PRESE ZA TOPLO ZAPREMINSKO DEFORMISANJE

- Prese sa krivajnim pogonskim mehanizmom koje se primenjuju za kovanje su:
  - vertikalne kovačke prese (VKP);
  - vertikalne višepozicione prese;
  - horizontalne kovačke mašine (HKM);
  - horizontalne automatske višepozicione prese;
  - radijalne kovačke mašine

6.1 Vertikalne kovačke prese

Slika 6.1 Vertikalna kovačka presa

Slika 6.2 Vertikalna kovačka presa, *National*

6.1 Vertikalne kovačke prese

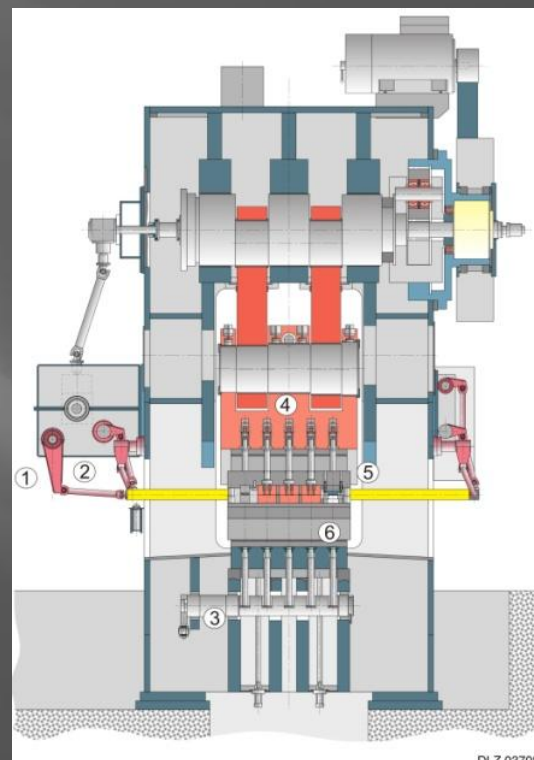
Slika 6.3 Ekscentarska presa za kovanje,
Bliss – Bret [91]

6.2 Vertikalne višepozicione prese

a)

b)

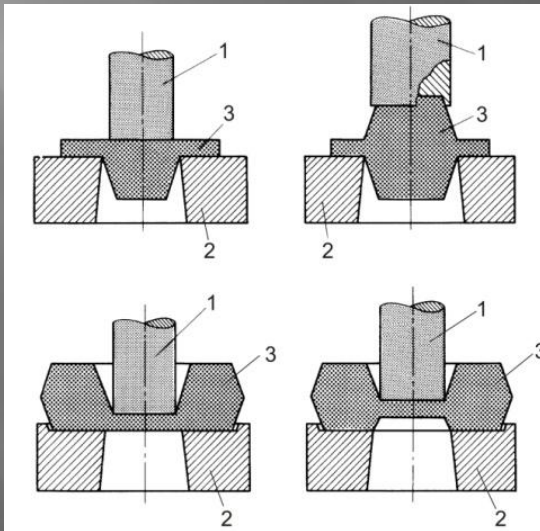
Slika 6.4 Višepoziciona presa, Müller Weingarten, serija PK [14,58]

- a) opšta dispozicija mašine; b) funkcionalna šema mašine; 1 – transportni uređaj, 2 – dodavač priprema, 3 – izbacivač u stolu prese, 4 – izbacivač u pritiskivaču prese, 5 – držač alata sa donjom i gornjom pločom i uređajem za zagrevanje alata, 6 – uređaj za zamenu alata

6.3 Prese za opsecanje

Slika 6.5 Venac otkivka kovanog u otvorenom kalupu

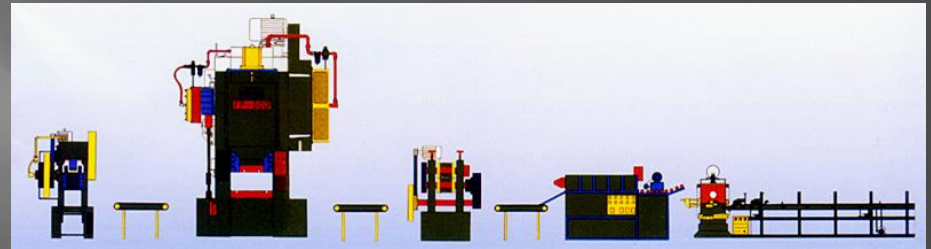

Slika 6.6 Opsecanje otkivka
a) opsecanje venca, b) probijanje pločice,
1 – pritiskivač, 2 – matrica, 3 – otkivak

6.3 Prese za opsecanje

Slika 6.5 Krivajna presa za kovanje i opsecanje [80]

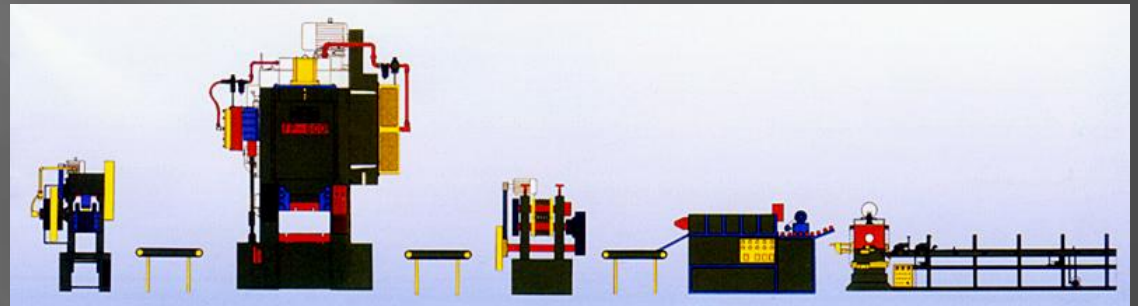
Slika 6.6 Linija za kovanje [80]

1 – presa za odsecanje pripremka, 2 – peć za zagrevanje pripremaka,
3 – presa za pripremno kovanje, 4 – presa za završno kovanje, 5 – presa za opsecanje otkivaka

6.3 Prese za opsecanje

Slika 6.5 Krivajna presa za kovanje i opsecanje [80]

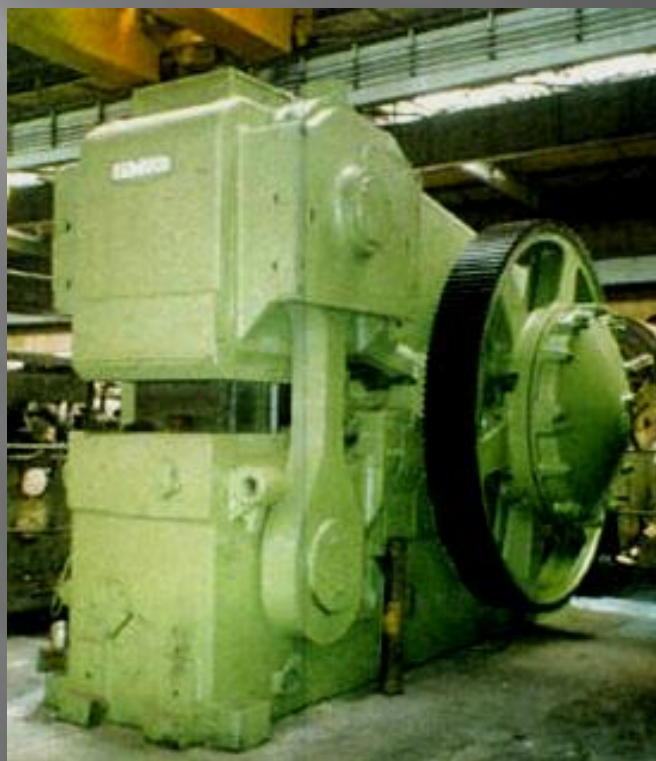

Slika 6.6 Linija za kovanje [80]

- 1 – presa za odsecanje priprema,
- 2 – peć za zagrevanje priprema,
- 3 – presa za priprema kovanje,
- 4 – presa za završno kovanje,
- 5 – presa za opsecanje otkivaka

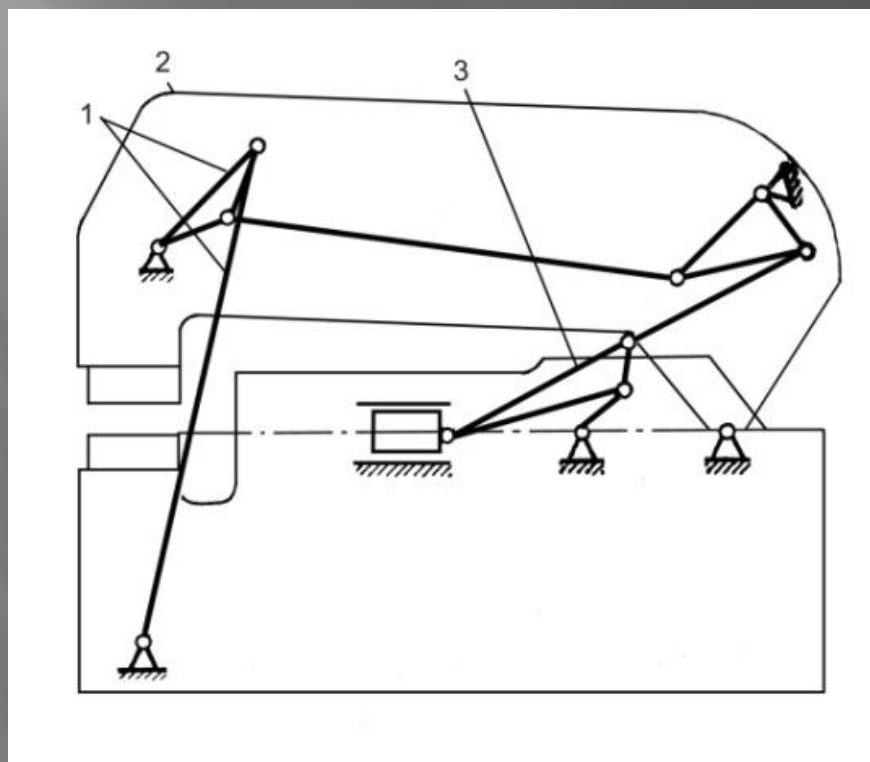

6.4 Horizontalne kovačke mašine

Slika 6.9 Horizontalna kovačka mašina,
Eumuco SMZE 90

6.4 Horizontalne kovačke mašine

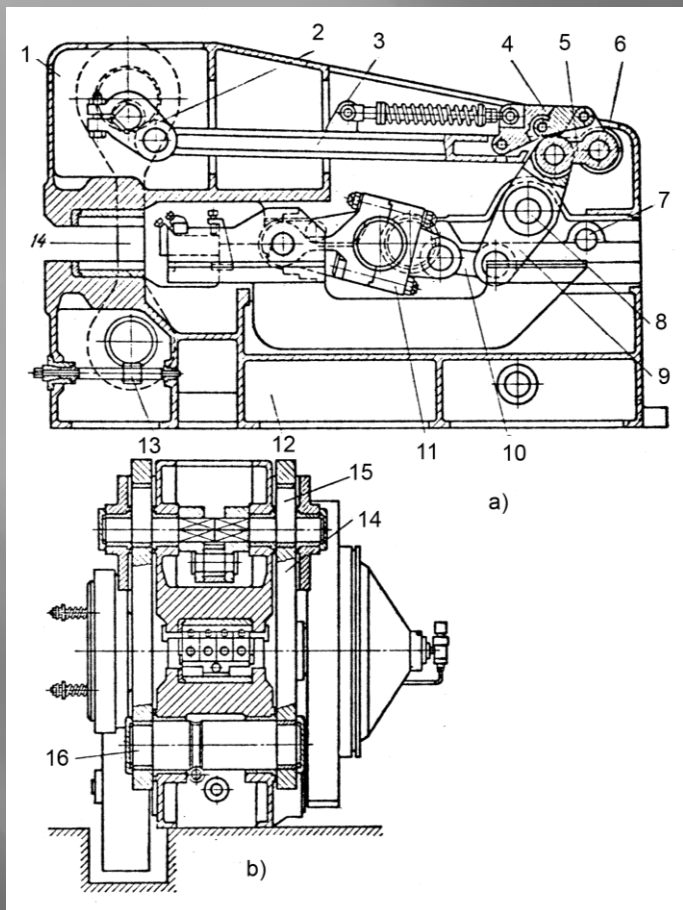

Slika 6.10 Uprošćena šema HKM [19]

1 – poluge mehanizma za zatvaranje,

2 – pokretni deo mehanizma, 3 – krivajna poluga pritiskivača

6.4 Horizontalne kovačke mašine

Slika 6.11 Konstrukcija HKM [20]

- 1 – pokretni deo mehanizma,
- 2, 3, 4, 5 – poluge,
- 6 – osovina, 7 – šarnir, 8 – osovina,
- 9 – dvokraka poluga,
- 10 – poluga,
- 11 – krivajna poluga pritiskivača,
- 12 – donji deo tela prese,
- 13 – pužni prenosnik,
- 14 – krivajne poluge,
- 15 – ekscentarsko vratilo

6.5 Horizontalne automatske višepozicione prese

Slika 6.12 Delovi kovani na presi *Hotmatic, HM 75 XL, Hatebur* [63]

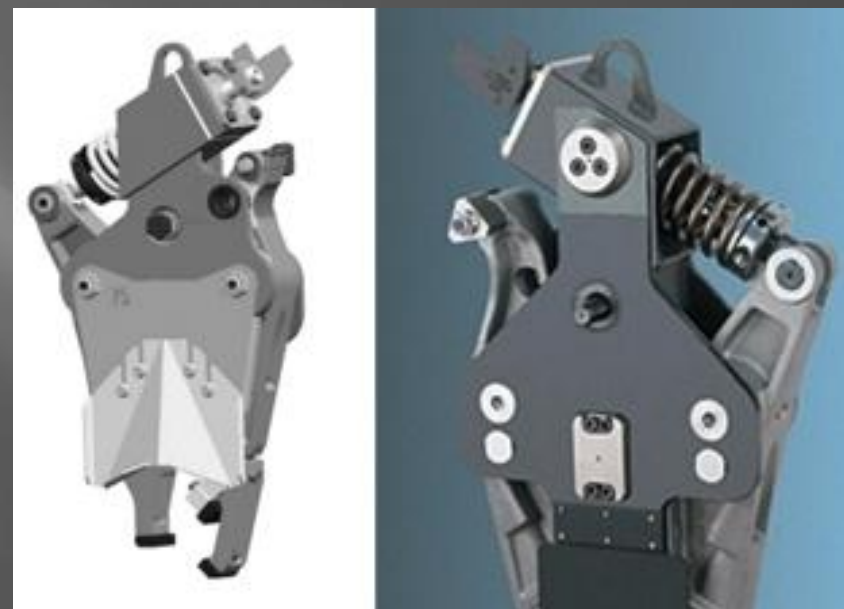

Slika 6.13 Automatska presa za toplo oblikovanje, *Hotmatic, HM 75 XL, Hatebur* [63]

6.5 Horizontalne automatske višepozicione prese

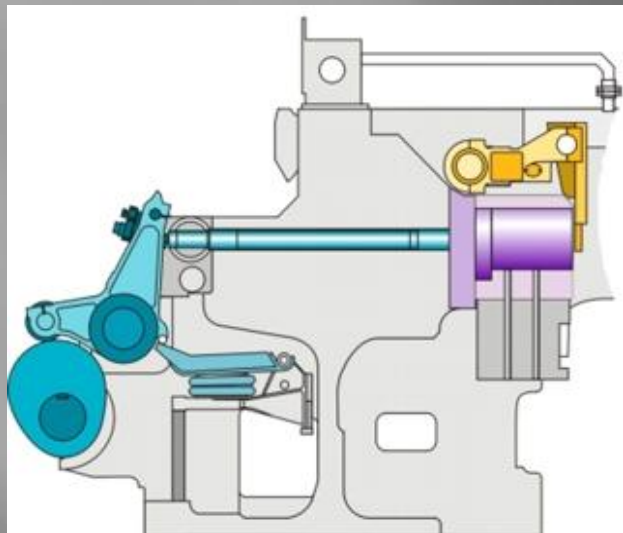
Slika 6.14 Sistem upravljanja prese, Hatebur HM 75 XL [63]

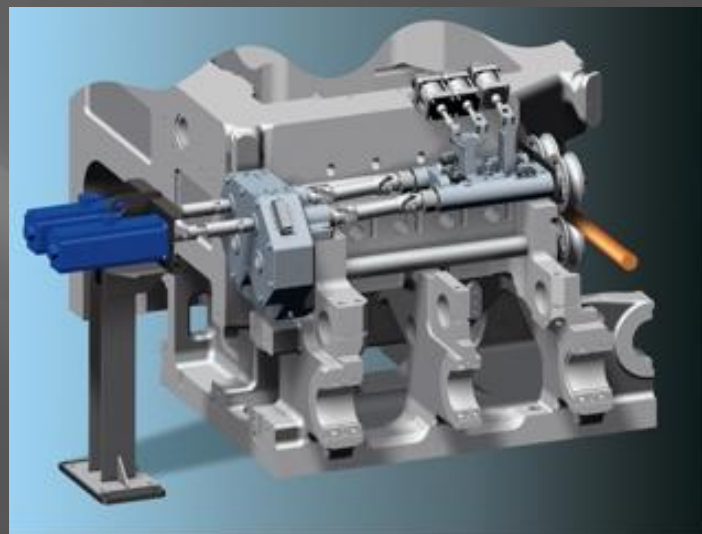
Slika 6.15 Grajfer prese Hatebur HM 75 XL [63]

6.5 Horizontalne automatske višepozicione prese

Slika 6.16 Pogon izbacivača
Hatebur [63]

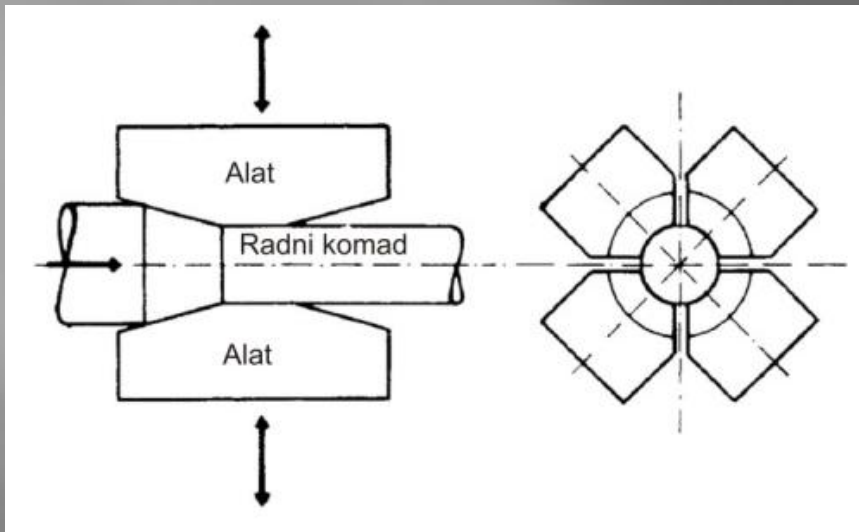
Slika 6.17 Uređaj za dodavanje
materijala *Hatebur* [63]

6.5 Horizontalne automatske višepozicione prese

Slika 6.18 Uređaj za međuoperacioni transport obratka [63]

6.6 Mašine za radijalno kovanje

a)

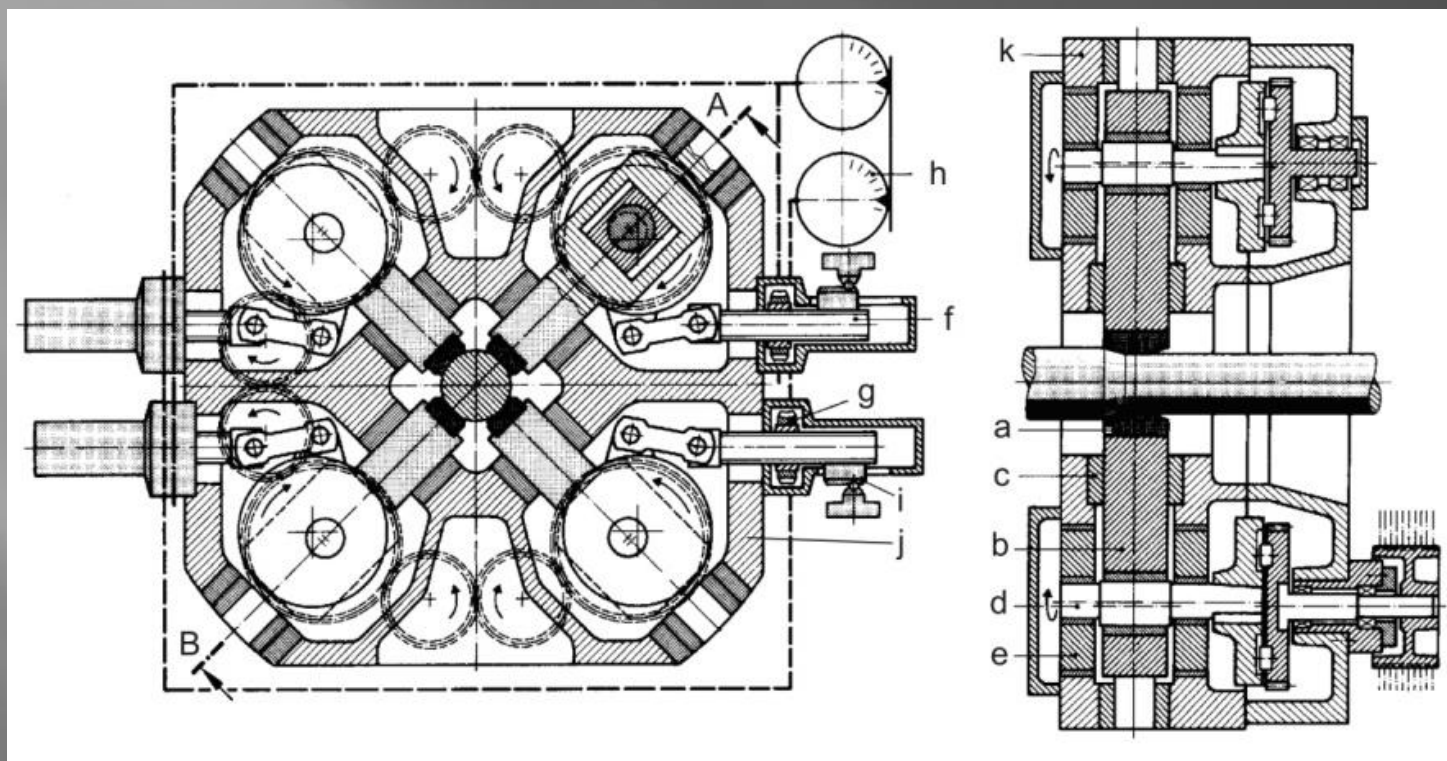

b)

Slika 6.19 Radijalno kovanje [72]

a) princip radijalnog kovanja, b) delovi izrađeni radijalnim kovanjem

6.6 Mašine za radialno kovanje

Slika 6.20 Šema radialne kovačke mašine sa četiri alata [8]
a – alat za kovanje, b – krivajna poluga, c – vođica, d – ekscentarsko vratilo, e – kućište, f – zavojno vreteno za podešavanje položaja alata, g – pužni prenosnik, h – skala, i – breg, j – kućište mašine

6.6 Mašine za radialno kovanje

Slika 6.21 Radijalna kovačka mašina, model *RF-45 GFM* (Austrija) [72]